

ПРАВИЛА
проведення Міжнародного конкурсу з українознавства
для учнів 8–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів

I. Загальні положення

1. Ці Правила визначають порядок організації та проведення Міжнародного конкурсу з українознавства для учнів 8–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів (далі – Конкурс).

2. У Конкурсі беруть участь учні 8–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та форм власності України та учнівська молодь, яка проживає за межами України (далі – учасники).

3. Конкурс має відкритий характер та проводиться на добровільних засадах.

4. Конкурс проводиться щороку Національним науково-дослідним інститутом українознавства та всесвітньої історії (далі – ННДІУВІ), який є організатором і координатором Конкурсу, спільно з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, громадськими та міжнародними організаціями.

5. Мета Конкурсу:

утвердження українознавства як окремої навчально-виховної дисципліни і методології освітньо-виховного процесу на засадах гуманітарної науки як синтезуючої і цілісної системи наукових інтегративних знань;

реалізація державних програм, напрямів та проектів наукових досліджень;

формування в учнів знань про Україну та українство як органічну спільність із вселюдством, сприяння самореалізації кожної особистості та нації;

виховання патріотизму, любові до своєї Батьківщини, глибокої поваги до держави, історії, традицій, культури українського народу;
популяризація ідей Конкурсу серед учнівської молоді в інших державах.

6. Основними завданнями Конкурсу є:

розвиток інтелектуального потенціалу учнівської молоді на засадах українознавства;

залучення учнівської молоді до пізнання України й українського світу через індивідуально-пошукові форми;

визначення перспектив учнівських наукових досліджень та їх подальше прогнозування;

пропаганда сучасних досягнень науки про Україну та український народ;

виховання творчої особистості на засадах українознавства як цілісної системи освіти та виховання;

активізація міжнародного співробітництва з науковими та освітніми установами зарубіжних країн, впровадження українознавства у навчальний процес освітніх закладів зарубіжжя.

7. Інформація про проведення Конкурсу розміщується на офіційному сайті ННДІУВІ, а також у засобах масової інформації не пізніше ніж за один місяць до початку його проведення.

8. Під час проведення Конкурсу обробка та захист персональних даних учасників здійснюється з урахуванням вимог Закону України «Про захист персональних даних».

II. Учасники Конкурсу

1. У Конкурсі мають право брати участь за власним бажанням учні 8–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та форм власності України, учнівська молодь інших держав.

2. Учні інших вікових категорій можуть бути допущені до участі у Конкурсі, як виняток, згідно з рішенням організаційного комітету Конкурсу (далі – оргкомітет Конкурсу), але їх результати не розглядаються журі Конкурсу.

3. На Конкурс учасниками подаються індивідуальні та колективні науково-дослідні роботи. На очному турі Конкурсу колективну роботу представляє визначений колективом один учасник, особа якого зазначається у заявці-анкеті, складеній за формою, що додається.

4. Конкурсні випробування проводяться для учасників 8, 9, 10, 11 класів окремо.

5. Учасники Конкурсу зобов'язані дотримуватись програми Конкурсу, цих Правил, правил техніки безпеки та експлуатації обладнання й приладів, норм поведінки.

III. Умови, строки та порядок проведення Конкурсу

1. Конкурс проводиться у два етапи:

I етап – заочний – до 01 березня поточного року.

II етап – очний – кінець березня поточного року (під час весняних канікул).

2. I етап Конкурсу передбачає написання учасником (учасниками) науково-дослідної роботи українознавчого спрямування за одним із таких напрямів:

Україна та світове українство;

дослідження українського етносу, його психології та ментальності;

розвиток національної ідеї, державотворення;

дослідження самобутності української мови, освіти, науки, природи, історії, питань трансформації, урбанізації та глобалізації культури українців.

У роботах учасники мають визначити перспективи власного наукового дослідження, висвітлити результати самостійної пошукової роботи в геолого-географічних, краєзнавчо-екологічних, фольклорно-етнографічних, літературно-краєзнавчих експедиціях, історико-джерелознавчих розвідках, можуть використовувати новітній метод усної історії, порівняльний аналіз різних навчальних дисциплін, мають виявити своє ставлення до досліджуваних тем.

Надіслані на Конкурс учнівські науково-дослідні роботи реєструються в ННДІУВІ та залежно від напрямку дослідження рецензуються науковими співробітниками відповідного структурного підрозділу ННДІУВІ. За результатами рецензування комісія з відбору учнівських науково-дослідних робіт, склад якої затверджується наказом ННДІУВІ, приймає рішення про участь учнів у II етапі Конкурсу.

3. II етап Конкурсу передбачає виконання письмових конкурсних завдань, публічний захист науково-дослідних робіт, виконання завдань із застосуванням інформаційних технологій (далі – Інтернет-випробування): з українознавства – для учнів 8–11 класів; української мови – для учнів 10–11 класів; всесвітньої історії – для учнів 8–11 класів.

Виконання письмових конкурсних завдань проводиться за класно-урочною формою. Пакет із бланками письмових робіт відкривається у присутності учасників Конкурсу. Кожний учасник отримує бланк письмової

роботи із завданням. На виконання письмових конкурсних завдань відводиться 90 хвилин (без урахування перерви, яка триває 10 хвилин). Після виконання завдань письмова робота здається на перевірку. Результати перевірки письмових робіт заносяться у відомість.

Публічний захист науково-дослідних робіт проходить у формі учнівської конференції. Під час доповіді допускається використання презентаційних матеріалів. Для виступу учаснику надається до 8 хвилин, для дискусії – 5 хвилин. Результати публічного захисту науково-дослідних робіт заносяться у відомість.

Інтернет-випробування є окремим видом конкурсних змагань, який передбачає виконання завдань тестового характеру із застосуванням персональних комп'ютерів. Результати виконання завдань визначаються на основі інформаційних технологій в режимі реального часу.

4. Учасникам Конкурсу з інших країн надається можливість взяти участь в Інтернет-випробуванні з українознавства, української мови та всесвітньої історії дистанційно в онлайн-режимі (за умови подання заявки на участь через інтернет-мережу).

5. Учасники II етапу Конкурсу впродовж визначеного оргкомітетом Конкурсу і затвердженого наказом ННДІУВІ строку (до підбиття остаточних підсумків) мають право подавати апеляції з приводу рецензування науково-дослідних робіт та оцінювання письмової конкурсної роботи до апеляційної комісії, склад якої затверджується наказом ННДІУВІ.

Порядок подачі та розгляду заяв до апеляційної комісії визначається оргкомітетом Конкурсу і доводиться до відома учасників II етапу Конкурсу.

6. Для участі в Конкурсі необхідно надіслати на поштову адресу ННДІУВІ такі матеріали:

науково-дослідну роботу (паперовий та електронний варіанти), оформлену відповідно до вимог, зазначених у розділі IV цих Правил; заявку-анкету.

7. Заявка-анкета на участь у Конкурсі та науково-дослідна робота (паперовий та електронний варіанти) подаються учнями до 01 березня поточного року на поштову адресу Національного науково-дослідного інституту українознавства та всесвітньої історії.

Кінцевий термін подання науково-дослідних робіт – 01 березня поточного року включно (за поштовим штемпелем відправлення з поштового відділення).

8. Роботи, які не відповідають напрямам Конкурсу, оформлені з порушенням вимог цих Правил (як щодо самої роботи, так і заявки-анкети), які надійдуть несвоєчасно та які подавались на минулорічні конкурси або містять плагіат, до участі в Конкурсі не допускаються.

9. Дата та місце проведення II етапу Конкурсу визначаються ННДІУВІ та повідомляються листом обласним інститутам післядипломної педагогічної освіти, управлінням освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, Міністерству освіти і науки, молоді та спорту Автономної Республіки Крим.

10. До місця проведення II етапу Конкурсу учасники прибувають у супроводі керівників груп або батьків (далі – супроводжуючі особи), маючи при собі паспорт або свідоцтво про народження, учнівський квиток, копію наказу загальноосвітнього навчального закладу про направлення учнів на Конкурс, медичну довідку про стан здоров'я та відсутність інфекційних хвороб.

11. Учасники та супроводжуючі особи після прибуття на Конкурс проходять реєстрацію у визначених оргкомітетом відповідальних працівників ННДІУВІ, в разі необхідності під час реєстрації отримують направлення на проживання, консультації щодо подальшої роботи Конкурсу. Місце проживання учасників визначається оргкомітетом Конкурсу щороку в робочому порядку.

IV. Вимоги до науково-дослідних робіт учасників Конкурсу

1. Учасник (група учасників) подає на Конкурс лише одну науково-дослідну роботу.

2. На Конкурс не приймаються роботи, що подавалися на інші конкурси та здобули призові місця.

3. На Конкурс учасниками подаються науково-дослідні роботи, які:
написані українською мовою;
становлять результат самостійного дослідження;
виявляють власну думку та позицію учасника;
містять висновки, посилання на фундаментальні праці вчених.

4. При написанні науково-дослідних робіт слід дотримуватися таких вимог:

фольклорно-етнографічні зразки, усна історія подаються разом з відомостями про місце, час, джерело та першоджерело отриманої інформації;

при розгляді будь-якого явища культури чи історії важливо звернути увагу на еволюцію (як було раніше і чи побутує зараз);

список використаних джерел і літератури формується на основі посилань, використаних у тексті.

5. Робота має бути побудована за відповідною структурою: титульний аркуш, зміст, вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел і літератури, додатки (за наявності таких).

6. Титульні сторінки робіт не повинні містити інформацію про автора дослідження.

7. Текст роботи має бути набраний на комп'ютері (шрифт Times New Roman – 14 pt, інтервал – 1,5).

8. Обсяг науково-дослідної роботи – 20–25 сторінок.

9. Усі аркуші роботи мають бути вставлені в папку-скорозшивач з прозорою першою обкладинкою.

10. Науково-дослідна робота оцінюється за такими основними критеріями:

актуальність;

оригінальність;

аналіз джерел та літератури;

глибина розкриття теми;

обґрунтованість висновків власного дослідження.

V. Оргкомітет Конкурсу

1. Для організації та проведення Конкурсу створюється організаційний комітет, склад якого затверджується наказом ННДІУВІ.

2. Оргкомітет Конкурсу створюється з числа співробітників ННДІУВІ, педагогічних працівників, представників органів державної влади, органів

місцевого самоврядування, громадських організацій, товариств, благодійних фондів (за згодою).

3. Повноваження оргкомітету Конкурсу:

визначає та забезпечує порядок проведення Конкурсу та підбиття його підсумків;

готує документи та матеріали щодо проведення Конкурсу;

формує склад учасників Конкурсу;

приймає рішення про допуск учнів інших вікових категорій до участі в конкурсних випробуваннях;

у разі порушення учасниками порядку та умов проведення Конкурсу вирішує питання про їх подальшу участь у Конкурсі;

визначає порядок нагородження і заохочення переможців та учасників Конкурсу;

приймає рішення про відзначення керівників науково-дослідних робіт учасників Конкурсу.

4. Очолює оргкомітет Конкурсу голова, який обирається зі складу членів оргкомітету Конкурсу та затверджується наказом ННДІУВІ.

Голова оргкомітету Конкурсу:

призначає заступників та розподіляє між ними обов'язки;

визначає і розподіляє повноваження членів оргкомітету Конкурсу;

керує роботою з організації та проведення Конкурсу.

5. Заступники голови оргкомітету Конкурсу:

організують роботу щодо проведення Конкурсу за визначеними напрямками;

формують склад робочих комісій Конкурсу за напрямками і подають їх на затвердження директору ННДІУВІ;

контролюють дотримання умов проведення Конкурсу.

6. Члени оргкомітету Конкурсу:

здійснюють організаційну роботу щодо проведення Конкурсу;
забезпечують проведення Конкурсу.

7. Секретар оргкомітету Конкурсу:

забезпечує документообіг проведення Конкурсу;
сприяє висвітленню результатів Конкурсу в засобах масової інформації.

VI. Журі Конкурсу

1. Для підбиття підсумків Конкурсу створюється журі, склад якого затверджується наказом ННДІУВІ.

2. Кількість членів журі не може бути меншою ніж дев'ять осіб.

Склад журі Конкурсу формується з числа наукових працівників ННДІУВІ, голів робочих комісій Конкурсу із захисту науково-дослідних робіт учнів, Інтернет-випробування, апеляційної комісії, провідних науковців інших наукових установ, представників громадських організацій (за згодою).

Членами журі не можуть бути:

особи, які були організаційно залучені до підготовки та подання на Конкурс учнівської науково-дослідної роботи;

особи, які мають родинні стосунки з учасниками Конкурсу.

3. Повноваження журі Конкурсу:

затверджує результати роботи комісій з перевірки письмової конкурсної роботи, захисту науково-дослідних робіт, Інтернет-випробування, апеляційної комісії;

контролює об'єктивність оцінювання конкурсних випробувань;

визначає переможців та призерів Інтернет-випробування та Конкурсу.

4. Журі очолює голова, затверджений наказом ННДІУВІ.

Голова журі:

організовує роботу журі Конкурсу;

розподіляє обов'язки між членами журі;

проводить засідання журі;

затверджує проміжні результати роботи комісій;

контролює об'єктивність оцінювання робіт учасників Конкурсу та результатів Інтернет-випробування;

бере участь у визначенні переможців і призерів Інтернет-випробування та Конкурсу.

5. Секретар журі:

приймає звіти голів комісій;

відповідає за належне оформлення документів;

готує протокол засідання журі.

VII. Визначення переможців Конкурсу та Інтернет-випробування

1. Переможців визначає журі Конкурсу за сумарною кількістю балів, отриманих за рецензію науково-дослідної роботи (максимальна кількість балів – 20), публічний захист науково-дослідної роботи (максимальна кількість балів – 20), виконання письмових конкурсних завдань (максимальна кількість балів – 20).

Переможцем Конкурсу є учасник, який набрав найбільшу кількість балів.

У разі рівної кількості балів переможцем Конкурсу визнається учасник, який отримав вищий результат у захисті науково-дослідної роботи.

Призерами Конкурсу є учасники, які за кількістю набраних балів посіли друге та третє місця.

2. Кількість переможців та призерів у Конкурсі визначається за такою схемою: одне перше, два других та три третіх місця у кожному класі.

3. За рішенням журі Конкурсу можуть визначатися переможці в номінаціях.

4. У рамках Конкурсу окремо визначаються переможці та призери Інтернет-випробування.

VIII. Нагородження учасників Конкурсу

1. Переможці і призери Конкурсу та Інтернет-випробування, переможці в номінаціях нагороджуються дипломами ННДІУВІ та призами.

2. Усі учасники II етапу Конкурсу нагороджуються сертифікатами учасника Конкурсу.

3. Результати проведення Конкурсу затверджуються наказом ННДІУВІ.

4. Результати Конкурсу із зазначенням прізвищ переможців, керівників і найменувань навчальних закладів оприлюднюються на сайті ННДІУВІ, публікуються в офіційному друкованому органі ННДІУВІ – журналі «Українознавство», висвітлюються в засобах масової інформації, оформлюються у вигляді наукового бюлетеня Конкурсу.

IX. Фінансування Конкурсу

Конкурс фінансується за рахунок коштів, не заборонених законодавством України.